

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és a tanácsi rendeletre az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetéséről szóló 11. rendelet és az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról”

COM(2007) 90 final – 2007/0037 (COD)

(2007/C 175/09)

2007. május 11-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

Az EGSZB Elnöksége megbízta az „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekciót a bizottsági munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. május 30-31-én tartott, 436. plenáris ülésén (a május 30-i ülésnapon) főelőadót jelölt ki Panagiotis GKOFAS személyében, továbbá egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB-hez eljuttatott javaslat két rendelet módosítására vonatkozik: egyrészt az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetéséről szóló 11. rendeletre, másrészt az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre.

1.2 A „jobb jogalkotást” célzó közösségi politikákkal kapcsolatban az EGSZB azon a véleményen van, hogy a jelenlegi joganyagból eredően a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek csökkentése különösen fontos és szükséges, mivel ez alapvetően hozzájárul versenyképességük növeléséhez és a lisszaboni célkitűzések eléréséhez. E cél megvalósításához minden bizonnyal hozzájárul az Európai Bizottságnak a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett két közleménye: *Az Európai Unión belüli jobb szabályozás stratégiai felülvizsgálata* és *Az adminisztratív terhek csökkentésének cselekvési programja az Európai Unióban*.

1.3 Az első módosítás a 11. rendeletre vonatkozik. E rendelet elfogadása különösen régen történt, és az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére vonatkozik. Az EGSZB egyetért az információszolgáltatási kötelezettség eltörlésével az útvonalakkal, távolságokkal, díjszabásokkal és egyéb fuvarozási feltételekkel kapcsolatosan, valamint a fuvarlevelek használatának engedélyezésével, hiszen utóbbiak tartalmazzák azokat az adatokat, amelyeket a jelenlegi szállítási okmányoknak tartalmazniuk kell. Ily módon ugyanis csökkenthető a felesleges adminisztratív terhek mindamellett, hogy folyamatosan rendelkezésre áll a szükséges információ.

1.4 Az EGSZB ezért helyesli a 11. rendelet módosítását, főként az 5. cikk eltörlését, csakúgy mint az 1. cikk ötödik és hatodik mondatának, illetve a 6. cikknek az eltörlésére irányuló módosítást. Szintén támogatja a 6. cikk (2) bekezdése harmadik mondatának a következő szöveggel történő helyettesítésére irányuló módosítást: „Amennyiben a már létező okmányok (mint például fuvarlevelek vagy egyéb fuvarokmányok) is alkalmasak az (1) bekezdésben felsorolt összes információ megadására, és a fuvarozók nyilvántartási és számviteli rendszerével együtt lehetővé teszik a fuvardíjak és fuvarozási feltételek teljes körű ellenőrzését annak megállapítása végett, hogy a Szerződés 75. cikkének (1) bekezdésében említett hátrányos megkülönböztetéseket megszüntették-e vagy elkerülték-e, úgy a fuvarozók részéről nincs szükség új okmányok bevezetésére.”

1.5 Az EGSZB egyetért a 852/2004/EK rendelet módosításával, melynek célja egyes vállalatok mentesítése a 852/2004/EK rendelet 5. cikke (1) bekezdésének követelményei alól, tekintettel arra, hogy ezek a vállalkozások kötelesek megfelelni az említett rendelet többi követelményének. A 852/2004/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében minden olyan vállalkozás – és ezek elsősorban a kisvállalkozások – amely termékeit közvetlenül a végfelhasználóknak értékesíti, vagyis a pékségek, húsboltok, vegyesboltok, piaci standok, éttermek és bárók, egyezővel – a 2003. május 6-i, az élelmiszeripari mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló 2003/361/EK ajánlás értelmében – a mikrovállalkozások, bevezet, alkalmaz és fenntart a veszélyelemzés és a kritikus ellenőrzési pontok elvén alapuló eljárást vagy eljárásokat.

1.6 Az EGSZB ugyanakkor úgy ítéli meg, hogy a mentesítést, amelyben a fent említett termékeiket közvetlenül a végfelhasználóknak értékesítő vállalkozások, vagyis a pékségek, húsboltok, vegyesboltok, éttermek és bárók részesülnek, ki kell terjeszteni az élelmiszeripari mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i 2003/361/EK ajánlás értelmében definiált kisvállalkozásokra is.

1.7 A 852/2004/EK rendelet 5. cikkének módosításakor szükség lesz két paraméter kiigazítására, kiterjesztve a cikk hatályát a kisvállalkozásokra is (mely kategória természetesen legfeljebb 50 főt foglalkoztató egység értelmében van meghatározva – ez olyan létszám, mely túl magas a HACCP-eljárások alóli mentesítéshez), vagy pedig, ha a kisvállalkozásokat a rendelet hatálya alá vonjuk, úgy külön rendelkezésre és korlátozásokra van szükség a vendéglátó-ipari egységek vonatkozásában.

1.8 Az első paraméter a higiéniai szabályok és a 852/2004/EK rendelet 4. cikkében leírt specifikus higiéniai követelmények lelkiismeretes betartásának kötelezettsége lehetne, továbbá a személyzet képzése. Ez a két elem elegendő lenne a higiénikus élelmiszer-előállítás garانتálásához, és egyben megkönnyítené a vállalkozások feladatát jogi kötelezettségeik betartásában.

1.9 Ugyancsak a vendéglátó-ipari kisvállalkozások (természetesen – a meghatározás értelmében – csak az 50 főnél kevesebbet foglalkoztatókra gondolva) mentesítésének érdekében a második – kiegészítő – paraméter az lehetne, hogy kifejezetten e vállalkozások esetében az élelmiszer-előállításban (kis élelmiszerüzemben, konyhában) dolgozó alkalmazottak száma műszakonként nem haladhatná meg a 10 főt. A vállalkozás köteles lesz egy táblázatban előre megadni az élelmiszer-előállításban dolgozók nevét.

1.10 E megkülönböztetés bevezetésével, valamint az azzal kapcsolatos fogalmi tisztázással tiszteletben tartjuk a 2003/361/EK ajánlást, amellyel, hogy a vendéglátó-ipari vállalkozások, illetve a pékségek, húsboltok, vegyesboltok, éttermek és bárók esetében meghatározzuk a termelés mértékének és az egy műszakban dolgozók létszámának korlátait, oly módon, hogy betartjuk a közegészség védelméhez és megőrzéséhez szükséges feltételeket.

2. Bevezetés

2.1 Az Európai Bizottság konzultációs felkérése két rendelet módosítására vonatkozik: egyrészt az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetéséről szóló 11. rendeletre, másrészt az élelmiszer-higiénéről szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre.

2.2 Az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetéséről szóló 11. rendelettel kapcsolatban a javaslat az elavult követelmények elhagyásának és bizonyos egyéb követelmények módosításának lehetőségét vizsgálja meg azzal a céllal, hogy a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek a lehető legkisebbre csökkenjenek. Konkrétan az 5. cikk előírja, hogy a fuvarozással foglalkozó vállalkozások (és a tagállamok kormányai) 1961. július 1-je előtt kötelesek információt szolgáltatni a fuvardíjakkal, a díjszabásokkal és a fuvarozási feltételekkel kapcsolatban. A rendelet 6. cikkének (1) bekezdése olyan fuvarokmányt tesz kötelezővé, amely különböző információkat tartalmaz a feladóra, a szállított áru fajtájára, az áruk származási és érkezési helyére, illetve a

megteendő útvonalra vagy távolságra, beleértve adott esetben a határátkelőhelyekre vonatkozóan. Mivel ez utóbbi információk már nem feltétlenül szükségesek a rendelet célkitűzései eléréséhez, elhagyhatók. A rendelet 6. cikke (2) bekezdésének harmadik mondata előírja, hogy a fuvaros köteles egy példányt megőrizni a fuvardíjakról és -feltételekről, az egyéb díjakról, valamint adott esetben az engedményekről vagy egyéb tényezőkről. Ez a mondat elhagyható, hiszen manapság ezek az információk a fuvaros számítási rendszerében hozzáférhetőek. A 6. cikk (3) bekezdésének határozott hivatkozást kell tartalmaznia a fuvarlevelekre, amelyeket a szárazföldi szállítási ágazatban jól ismernek, és gyakran használnak. E hivatkozás javítja a fuvarozással foglalkozó vállalkozások jogbiztonságát, mert egyértelművé teszi, hogy e fuvarlevelek – amennyiben tartalmazzák a 6. cikk (1) bekezdésében előírt valamennyi adatot – elégségesek.

2.3 Egy másik „gyorsított eljárású intézkedés” az élelmiszer-higiénéről szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozik. Célja, hogy azokat a kisvállalkozásokat, amelyek az élelmiszer-higiéniai ellenőrzéseket képesek egyszerűen a 852/2004/EK rendelet egyéb követelményei végrehajtásával elvégezni, mentesítse a veszélyelemzés és kritikus ellenőrzési pontok elvén alapuló eljárás vagy eljárások („HACCP”) bevezetése, alkalmazása és fenntartása alól. E mentesség azokra a mikrovállalkozásokra alkalmazandó, amelyek legjellemzőbb tevékenysége a végfelhasználók számára történő közvetlen élelmiszer-értékesítés.

3. Általános megjegyzések

3.1 Az EGSZB helyesli az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére vonatkozó 11. rendelet módosítását. Ez a módosítás az elavult követelmények elhagyásának és bizonyos egyéb követelmények módosításának lehetőségét vizsgálja meg azzal a céllal, hogy a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek a lehető legkisebbre csökkenjenek.

3.2 Az EGSZB úgy véli, hogy a 852/2004/EK rendelet módosításakor a 2003. május 6-i 2003/361/EK ajánlás értelmében a kisvállalkozásokat is figyelembe kell venni. A gyakorlati tapasztalatok szerint e vállalkozások esetében bizonyos rugalmasságra van szükség.

3.3 El kell ismerni, hogy a mikrovállalkozásokhoz hasonlóan bizonyos kisvállalkozásoknál sem lehet HACCP-kritériumokat meghatározni. Csupán kritikus ellenőrzési pontok megállapítása lehetséges, mindenekelőtt azért, mert a dokumentumok megőrzése nehézségekkel jár, és túlságosan megnöveli az ezekre a vállalkozásokra nehezedő terheket.

3.4 A 2003/361/EK ajánlás értelmében olyan vállalkozásokat nevezünk mikrovállalkozásoknak, amelyek alkalmazottainak száma tíznél kevesebb, és éves forgalmuk nem haladja meg a 2 millió eurót. Ez az osztályozás bizonyos tagállamok esetében a vállalkozások alkalmazottainak számát illetően helyes lehet. A 2 millió eurós éves forgalom vizont túltúzott ehhez az alkalmazottszámhoz viszonyítva az érintett tagállamokban.

3.5 A 2003/361/EK ajánlásban szereplő meghatározás semmiféle megkülönböztetést nem tesz a vállalatok között – vagyis hogy vendéglátó-ipari vagy kereskedelmi vállalkozásokról van-e szó –, legalábbis az alkalmazottak számát illetően. A kereskedelmi vállalkozások esetében azért vezették be a 2 millió eurós kritériumot, mert – legalábbis bizonyos tagállamokban – egy mindössze 3 főből álló kereskedelmi vállalkozás évi forgalma is meghaladhatja az 1,5 millió eurót. Ezt az elfogadhatatlan definíciót csak egy bizonyos típusú vállalkozásra nézve helyesbítették. Ezért ésszerűnek tűnik annak szem előtt tartása – legalábbis ebben a véleményben –, hogy az egyes tagállamokban működő vendéglátó-ipari vállalkozásokat nem csak akkor tartjuk mikrovállalkozásoknak, ha 10-nél kevesebb alkalmazottjuk van, ugyanakkor évi forgalmuk nem haladja meg a 2 millió eurót. Egyes tagállamokban a vendéglátó-ipari vállalkozások két műszakban dolgoznak, így az alkalmazottak száma 10-nél jóval magasabb, az üzleti forgalom viszont természetesen távolról sem éri el az 500 000 eurót.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Az EGSZB úgy véli, hogy a vizsgált szövegben a 2003/361/EK ajánlásra történő hivatkozást – a vállalatok meghatározásával, különösen a HACCP alkalmazásával kapcsolatban – más megközelítés szerint kell értelmezni.

4.2 A 852/2004/EK rendelet 5. cikkének módosításakor szükség lesz két paraméter kiigazítására, kiterjesztve a cikk hatályát a kisvállalkozásokra is (mely kategória természetesen legfeljebb 50 főt foglalkoztató egység értelmében van meghatározva – ez olyan létszám, mely túl magas a HACCP-eljárások alóli mentesítéshez), vagy pedig, ha a kisvállalkozásokat a rendelet hatálya alá vonjuk, úgy külön rendelkezésre és korlátozásokra van szükség a vendéglátó-ipari egységek vonatkozásában.

4.3 Az első paraméter a higiéniai szabályok és a 852/2004/EK rendelet 4. cikkében leírt specifikus higiéniai követelmények lelkiismeretes betartásának kötelezettsége lehetne, továbbá a személyzet képzése. Ez a két elem elegendő lenne a higiénikus élelmiszer-előállítás garantálásához, és egyben megkönnyítené a vállalkozások feladatát jogi kötelezettségeik betartásában.

4.4 Ugyancsak a vendéglátó-ipari kisvállalkozások (természetesen – a meghatározás értelmében – csak az 50 főnél kevesebbet foglalkoztatókra gondolva) mentesítésének érdekében a második – kiegészítő – paraméter az lehetne, hogy kifejezetten az olyan vállalkozások, mint a pékségek, húsboltok, vegyesboltok, piaci standok, éttermek és bárók esetében az élelmiszer-előállításban (kis élelmiszerüzemben, konyhában) dolgozó alkalmazottak száma műszakonként nem haladhatná meg a 10 főt. A vállalkozás köteles lesz egy táblázatban előre megadni az élelmiszer-előállításban dolgozók nevét.

4.5 E megkülönböztetés bevezetésével, valamint az azzal kapcsolatos fogalmi tisztázással tiszteletben tartjuk a 2003/361/EK ajánlást, amellyel, hogy a vendéglátó-ipari vállalkozások esetében meghatározzuk a termelés mértékének és az egy műszakban dolgozók létszámának korlátait, oly módon, hogy betartjuk a közegészség védelméhez és megőrzéséhez szükséges feltételeket.

4.6 Az EGSZB úgy véli, hogy a 852/2004/EK rendelet 5. cikkének (3) bekezdését ki kellene egészíteni a következő mondattal:

4.6.1 „A rendelet egyéb követelményeinek sérelme nélkül az 1.bekezdés úgy módosítható, hogy a HACCP alkalmazása alóli mentesség a vendéglátó-ipari kisvállalkozásokra, pékségekre, húsboltokra, vegyesboltokra, piaci standokra, éttermekre és bárókra is kiterjedne a 2003/361/EK tisztázó jellegű ajánlás értelmében, feltéve, hogy lelkiismeretes betartják a higiéniai szabályokat és a 852/2004/EK rendelet 4. cikkében leírt specifikus higiéniai követelményeket, és gondoskodnak a személyzet képzéséről. Ez a két elem elegendő a higiénikus élelmiszer-előállítás garantálásához, egyben megkönnyíti a vállalkozások feladatát jogi kötelezettségeik betartásában. A legfontosabb szempont a közegészség megőrzése.”

4.6.2 „Ugyancsak a vendéglátó-ipari kisvállalkozások, pékségek, húsboltok, vegyesboltok, piaci standok, éttermek és bárók (természetesen – a meghatározás értelmében – csak az 50 főnél kevesebbet foglalkoztatókra gondolva) mentesítésének érdekében be kell tartani a következő kiegészítő paramétert: kifejezetten e vállalkozások esetében az élelmiszer-előállításban (kis élelmiszerüzemben, konyhában) dolgozó alkalmazottak száma műszakonként nem haladhatja meg a 10 főt.”

Kelt Brüsszelben, 2007. május 30-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS